

Innovation South Greenland A/S Turistchef kommentarer til:

Forslag til

Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgang til visse områder

Opdateret mandag den 3. juni 2024

Indledning

Jeg enig med konceptet om lokalt ejerskab for at være så lokalt så muligt men synes der mangler anerkendelse af andre faktorer, der kan enten forstærke eller fortynde 'lokal essens' ud over ejerskab, samt at der mangler anerkendelse for at der kan laves stabile, langsigtede samarbejdsaftaler med lokale virksomheder som er til gavn for begge parter.

Jeg er enig med konceptet om autorisation som et skridt mod endnu mere professionalisme i branchen. Oprindeligt syntes jeg der var for meget hastarbejde med det og inden modtagerapparatet / udstedelseorganet klar til så stor en opgave, men efter at have deltaget i høringsmødet i mandags den 27. maj 2024 kan jeg forstå at denne autorisation bliver mere om de 'hårde beviser' (bopælsattest, forsikringspolice og sikkerhedsplan for visse aktiviteter). Jeg kan ellers være bekymret for at resultatet bliver at selve 100% grønlandsk-ejede virksomheder vil ikke kunne opnå autorisation og vil enten lukke eller drive ulovlig forretning.

I denne æra med lufthavnsbyggeri og voldsom store forventninger til turismebranchen, det kan være katastrofalt hvis der skabes den modsat effekt med denne lovgivning – at der er pludselig færre turismevirksomheder for at løfte den store opgave med at servicere flere turister i flyene og for at gøre hele lufthavnsprojektet 'det hele værd'.

§ 2. Ved turistvirksomhed forstås i denne inatsisartutlov den samlede økonomiske aktivitet og drift, der har til formål at tilbyde tjenesteydelser fortrinsvist til turister, med et kommercielt formål

§ 3.

Stk. 2. Det er en betingelse for at udøve turistvirksomhed, at den fysiske eller juridiske person har ansøgt om og har fået udstedt en autorisation af Naalakkersuisut, jf. stk. 1.

Stk. 3. Turistaktører må alene udøve turistvirksomhed inden for rammerne af den udstedte autorisation. Naalakkersuisut fastsætter i meddelelsen om autorisation de nærmere vilkår herfor, herunder om autorisationen tildeles for en tidsbegrænset eller tidsbegrænset periode, samt om autorisationen kun gælder for nærmere bestemte områder i Grønland.

Under høringsmødet den 27. maj 2024 blev der præciseret at hoteller er ikke pålagt denne lovgivning, heller ikke souvenirbutikker, spisesteder eller ren persontransport. Det blev også orienteret om at der indarbejdes en bagatelgrænse på 5000 DKK for at smidiggøre processen for de helt små turistvirksomheder som stadig har forholdsvis lidt aktiviteter endnu. Det er vi glad for at se.

Dog er et hotel pålagt lovgivningen, hvis de selv tilbyder 'originale' turistoplevelser, dvs. aktiviteter at de selv driver (i modsætning til andre virksomheders aktiviteter, som hotellet blot formidler). En realistisk situation blev beskrevet under høringsmødet hvor en virksomhed, der muligvis ikke opfylder ejerskabskravet, vil nok blive nødt til at omorganisere i virksomheden for at skelne mellem overnatninger og oplevelser, og sikre 23 ejerskab af oplevelse-virksomheden. Jeg kan sagtens se denne scenarie som en aktuelt en for en eller flere turistvirksomheder i Sydgrønland, og jeg synes det er alligevel lidt uheldigt og tidskrævende for dem der har forholdsvis begrænsede tid for administration. Det blev også nævnt under høringsmødet at tidslinjen for alle ændringer ville forlænges til 2027 for eksisterende virksomheder, som jeg er glad for, da det giver mere tid til at få ændringer ordentligt på plads.

Der findes diverse branchekoder for, f.eks. rejsearrangør, rejsebureau, andre forlystelser og fritidsaktiviteter, sø- og kysttransport af passagerer m.fl. Det vil være mere hensigtsmæssigt, gennemsigtigt og nemt at definere en turistvirksomhed som én, der registreres med en af en bestemt branchekoder.

Spørgsmål: hvordan håndteres en virksomhed, hvor de har både lokale og turist kunder, dog hvor turister er ikke størstedelen? Vil deres aktiviteter med turister anses som ulovlig uden autorisation?

Med begrænsninger/vilkår om hvornår og hvor en turistvirksomhed må drive deres aktiviteter lyder det som bekymrende meget ekstra styring og magt over turisterhvervet, som ikke findes for andre brancher.

Spørgsmål: et selvstyrejede firma, Air Greenland, arbejder med hvad der kaldes for allotments, hvor der på forhånd reserveres en visse antal siddepladser til turistvirksomheder for at give dem arbejdsro for at sælge billetterne henne over en tidsperiode. Der er flere eller mange internationale aktører, der få disse allotments. Er Naalakkersuisut og Air Greenland klar til at ophøre disse aftaler og evt. om-allokere kapaciteten til grønlandsk-ejet autoriserede turistvirksomheder?

Spørgsmål: i det uheldigt tilfald af, at en turistvirksomheds ansøgning om autorisation bliver afslået, og dermed deres drift bliver ulovligt, hvad er Naalakkersuisuts plan om kompensation til vedkommende for mistede indtægter fra aftaler allerede afregnede eller i støbeskeen, som følge af Naalakkersuisuts lovgivning?

Kapitel 2 Autorisationer til turistvirksomheder

Konceptet med autorisation er brugbart og nødvendigt for at udvikle Grønland på en bæredygtig måde der både tager hensyn til landets helt unikke forhold men også til branchenormer verdenen rundt. Men, når det er sagt, er turisterhvervet i Grønland ikke endnu klar til at have en lovgivning om hvordan autorisationen skal foregå. Der er blevet sat i gang et kæmpe forberedelsesarbejde mellem nationale og regionale administrationsorganisationer (inklusive undertegnede), som er stadig i gang. Mig bekendt er dette arbejde ikke færdiggjort endnu, ej heller har vi formuleret et endeligt dokument eller rapport for at lægge fundament for de næste skridt, som er ellers et kraftig kompetenceudviklingsforløb før autorisationen implementeres.

Spørgsmål: Er dette arbejde, i gangsat af Visit Greenland, det selvstyre-ejet turistråd, overhovedet blevet inddraget i processen til at formulere dette lovforslag? I hvilken grad har Naalakkersuisut indhentede inspiration og information om autorisationssystemer i andre destinationer i verdenen?

Baggrund:

Den 23.01.2020 var der et lovforslag om emnet, at der b.la. ville afsætte midler i finansloven for ”etablering af kvalitetsmærkningsordning for at fremme standardisering og kvalitetsmærkning af turistvirksomheder og -produkter” og for ”rådgivning af turistvirksomheder om opbygning af kompetencer inden for service, kvalificering af arbejdskraft, markedsføring, produktudvikling med videre”.

Lovforslaget blev aldrig vedtaget, men forberedelsesarbejdet blev sat i gang via en kontinueret og organiseret dialog samt formelt samarbejde mellem Visit Greenland, landets 6 DMO'er (destination management organisationer) (inklusive Innovation South Greenland) og konsulentfirma Group NAO. Der har også været altomfattende dialog om emnet med hele turismebranchen under Towards Better Tourism konferencen i april 2023 og dels under Vestnorden konferencen i oktober 2023. Især i det sidste år har samarbejdet været i formen af et ”Master Class” forløb, månedlig møder og online workshops samt tre in-person workshops. Under workshopperne har der været målrettet indarbejdelse af fremlæggelser fra andre destinationer, verdenskendt for deres arbejde med autorisationsarbejde og autorisationsorganer, specifikt følgende:

Bærekraftig Reisemål

ISO

Sustainable Travel Finland

TourCert

Vakinn

Mange flere

Under Master Class workshoppen fra 20-21 februar 2024 blev der fremlagt et forslag til et 19-skridt forløb om hvordan et certificeringssystem kunne rulles ud, hvor det var først i skridt 11, hvor autoriseringsorganisationen vil blive påpeget og hvor skridt 12 og 13 indebærer at turistvirksomhederne søge og opnår autorisation.

Mig bekendt, alt dette arbejde gennem halvanden år var med formål at være bedst klædt på for at endelig etablere et organ, der ville præcisere og udvikle Grønlands kvalitetsmærkningsorden konkret, som kan også forstås som én, der vil stå for at udstede autorisationer.

Det vil være mere hensigtsmæssigt at bruge formuleringen og formålet fra den tidligere lovforslag for at vedtage et lov om at klargøre en ’modtagerapparat’, dvs. en kontrolorganisation, for at sikre at en fremtidig autorisation program implementeres effektivt.

§ 3.

Stk. 5. En autorisation jf. stk. 1 bortfalder uden varsel, hvis turistaktøren ikke udøver turistvirksomhed inden for rammerne af den udstedte autorisation i en sammenhængende periode på 1 år.

Stk. 7. Naalakkersuisut kan offentliggøre, hvilke aktører der har gyldig autorisation samt varigheden af denne autorisation på en online platform.

§ 5.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan dele oplysningerne, jf. stk. 1, med offentlige myndigheder og selvstyrejede selskaber.

§ 16.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan bekendtgøre tilbagekaldelsen, jf. stk. 2, offentligt.

Det lyder urimelig med 'uden varsel', både for turistvirksomheden men også for organisationer, der samarbejder med den for at markedsføre deres tilbud. Der skal i hvert fald være en form for koordinerede notifikation system om nye autorisationer, ophørt autorisationer, osv. Jeg anser det ikke som en tilstrækkelig løsning blot at offentliggøre oplysninger på en online platform og lade samarbejdspartnere have ansvar for at tjekke konstant om der er opdateringer.

Spørgsmål: Er det inden for GDPR regler at offentliggøre information om virksomheders autorisation status, tilbagekaldelsen, samt at dele oplysninger med myndigheder og selvstyrejede selskaber? Der er sagtens situationer hvor offentlige selskaber har driftsaktiviteter, der konkurrerer med det privat erhvervsliv. Det vil ikke være passende at de kunne have adgang til en konkurrents oplysninger. F.eks. vi har før i tiden bedt Søfartsstyrelsen om en liste over alle passager-godkendte både i vores region, men henvendelse blev afvist på grund af privatlivspolitik.

§ 3.

Stk. 8. Fysiske eller juridiske personer, der anvender motoriserede fartøjer, som fragter turister til eller fra Grønland, er undtaget fra kravet om autorisation for så vidt angår denne ydelse samt øvrige aktiviteter ombord på det motoriserede fartøj, som er relateret til befragtingen.

Spørgsmål: Kan det bekræftes at denne del er målrettet krydstogtskibe eller andre motoriserede fartøjer (f.eks. sejlskibe med motor ombord)? Og kan det bekræftes at dette betyder at de ikke skal have autorisation for at være i grønlandske farvand og anløbe grønlandske havne og natursteder, MEN at jo, de skal have autorisation for, f.eks., at lede guidede rundvisninger i land med deres egne Expedition Team guider (som er dog umuligt med hensyn til ejerskab i § 9)?

§ 5. Ansøgere om autorisation til udøvelse af turistvirksomhed og turistaktører skal meddele alle oplysninger, som Naalakkersuisut vurderer er nødvendige til myndighedsbehandling af aktiviteter omfattet af inatsisartutloven og autorisationer samt ved tilsyn heraf.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan dele oplysningerne, jf. stk. 1, med offentlige myndigheder og selvstyrejede selskaber.

§ 10.

Stk. 3. En sikkerhedsplan skal være sammensat af en risikovurdering og beredskabsplan.

Det advares at dette kan hurtigt blive til et ubestigeligt bjerg for enten nye firmaer eller små enkeltmandsfirmaer der har meget begrænsede tid og ressourcer for at få lavet de nødvendige ansøgningsmaterialer. Det lyder som det kan være kompliceret og tidskrævende.

Spørgsmål: hvilke specifikke kriterier skal opfyldes? Hvilket ansøgningsoprettelse system foreslås at bruges til formålet? Vil der være et helt konkret skema, der skal udfyldes? Hvilke ressourcer vil blive afsat til at vejlede turistvirksomheder gennem processen? Er der udarbejdet en logo eller andet visuelt tegn på at en turistvirksomhed er autoriserede, som kan bruges f.eks. i offentlige markedsføringsmaterialer.

§ 7. Naalakkersuisut kan overdrage sine forpligtelser i forbindelse med og beføjelserne til udstedelse af autorisation efter § 3, tilsyn efter § 15, stk. 1 og 2, samt meddelelse af påbud efter § 15, stk. 3, eller § 16, stk. 1, efter denne inatsisartutlov til et andet organ.

Med hundredvis af turistvirksomheder i landet, der skal få udstedt autorisation, bliver denne opgave meget administrationstungt. I den seneste tid, med f.eks. ansøgninger om mikroinfrastrukturpuljen (dvs. maks 6 ansøgninger at behandle), er det blot et faktum at departementet for erhverv og handel været ret forsinket med ansøgningsbehandling grundet personalemangel. Med disse i tankerne, jeg kan kun forestille mig at Naalakkersuisut vil bruge sin ret til at overdrage forpligtelser om udstedelse af autorisation til et andet organ.

Spørgsmål: Hvilken organ kommer til at stå for udstedelse af autorisationen fremover? I tilfælde af at organet er centraliseret i Nuuk, hvilken indsats vil gøres for at modarbejde nuværende udfordringer med fysisk og mentalt afstand fra regionerne til Nuuk? Vil der blive inddragelse af regionale viden og kendskab? Hvilke menneskelige og økonomiske ressourcer vil blive afsat til denne opgave?

Kapitel 3 Rettighedshavere

§ 8. Autorisation til udøvelse af turistvirksomhed kan kun meddeles til en person, der opfylder følgende krav:

§ 9. Autorisation til udøvelse af turistvirksomhed kan kun meddeles til et selskab, der opfylder følgende krav:

Spørgsmål: Der er forskellige betegnelser brugt – person, selskab, deltagere i et personselskab, turistaktør, kapitalejere og selskabsejere. Hvad er forskellene. Udstedes autorisationer til personer eller selskaber?

§ 9. Autorisation til udøvelse af turistvirksomhed kan kun meddeles til et selskab, der opfylder følgende krav:

Jeg er overordnet meget enig med lovforslaget omkring ejerskab men vil for god ordens skyld pointere at jeg synes der mangler en anerkendelse for lokal tilstedeværelse med henblik på medarbejdere. At have 2/3 lokalt ejerskab er ikke ensbetydende med at alle økonomiske forhold i virksomheden er 'lukket' og forbeholdt landet. Der kan være, og er, turistvirksomheder der opfylder ejerskabskravet men som ansætter mange internationale medarbejdere. Og på den anden hånd kan der være, og er, turistvirksomheder som ikke opfylder ejerskabskravet men som ansætter mange eller udelukkende lokal arbejdskraft.

Jeg synes derudover der mangler en anerkendelse for den helt naturlige måde at drive og udvikle en virksomhed ved partnerskaber med andre, herunder internationale samarbejdspartnere. Partnerskaber er en klog måde at optimisere ressourcer, især i et land med et lille samfund, og hvis flere virksomheder skulle gøre brug af partnerskaber uden at tomme hinandens virksomheder, så skal samarbejdspartnere næsten nødvendigvis være internationale. I Sydgrønland specifikt er der flere eksempler for hvordan turistvirksomheder, der vil ikke nødvendigvis opfylde ejerskabskravet, indgå i mutually-beneficial aftaler med lokale turistvirksomheder, hvor begge parter gavner. Lokale turistvirksomheder er ofte glade for muligheden at større firmaer,

Spørgsmål: I tilfælde af at virksomheder bliver nødt til at lave om på ejerskab, enten ved at sælge til andre grønlandske ejere eller ved at købe ud deres egne internationale ejere, er de nationale finansskilder såsom GrønlandsBANKEN, BankNordik, Nalik Ventures og andre klar til at støtte de grønlandske erhvervsdrivende?

Kapital 4 Sikkerhedsplaner

§ 10. Det er en forudsætning for at få udstedt en autorisation til turistvirksomhed, at ansøgeren har udarbejdet en skriftlig sikkerhedsplan for de forskellige typer af ydelser og aktiviteter, der påtænkes udbudt, og som er rettet mod turister.

Spørgsmål: Hvilke særlige uddannelser, færdigheder eller anden branche-specifikke kendskab har Naalakkeresuisut ellers organen, Naalakkersuisut overdrager forpligtelsen om udstedelse af autorisation, for at vurdere om turistvirksomhedens sikkerhedsplan og andre materialer er tilstrækkelig for den bestemt type ydelse eller aktivitet?

Kapital 7 – Refusion af myndighedsudgifter

Innovation South Greenland A/S Turistchef kommentarer til: **Forslag til Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgang til visse områder**

§ 14. Naalakkersuisut kan opkræve betaling fra ansøgere om autorisation

Jeg synes der skal mere information til om vilkårene til betalingsmetoden (størrelsen for udgiften, mulighed for trinsvis priser, osv) og skal ud i høring inden det fastsættes. F.eks. størrelsen på miljø- og vedligeholdelsegebyr for krydstogtskibe var meget omtalt og diskuteret blandt aktørerne, før det blev fastsat. Jeg synes dette skulle være lige så åbent for drøftelse.

Kapital 9 – Zoneinddeling

§ 17. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om begrænsningen i adgangen til visse områder, og om at erhvervmæssig virksomhed kun kan finde sted i nærmere bestemte områder, i nærmere fastlagte perioder eller under overholdelse af særlige vilkår.

Spørgsmål: Vil disse nærmere bestemmelser også komme ud i høring på et senere tidspunkt?